

Les papallones a l'escola

Joan Pere Donoso
CP ES PUTXET. SELVA

A l'escola es Putxet de Selva es du a terme un projecte de treball amb el grup de 5 anys, les papallones, tema elegit pels infants, (primera passa a l'hora de realitzar un projecte) com tothom sap! per llavors demanar als petits el què saben d'aquests animals, el què volen conèixer o desconeixen de les papallones, i... com podem aprendre coses d'elles. Un projecte que es desenvolupa al llarg del segon i tercer trimestre, a causa de la multitud de papallones que hi ha a les Illes Balears, (concretament 36 papallones diürnes, de diferents colors i formes). Un projecte que encanta als nins i nines, un projecte que ens acostava al món de les papallones, un projecte... que ens proporciona treballar una gran quantitat d'objectius i continguts de les diferents àrees, a més de valorar la importància pel respecte al medi ambient i els animals que el componen.

Qui no s'ha demanat alguna vegada com es déu dir la papallona que ha passat pel nostre costat, o què déu menjar? quan vola i que fa a les diferents estacions? o si n'hi ha moltes, o poques? i així preguntes diverses que cada un s'ha plantejat. Per aquests motius l'elaboració d'aquest article, per animar a mestres i professors a investigar aquest petit insecte que mai passa desapercebut pel nostre costat. Vos puc assegurar que qui faci un projecte o unitat didàctica sobre les papallones ja no les torna mirar amb els matei-

xos ulls, el seu encant te captiva, fins el punt de voler fotografiar-les en la natura.

MOTIVACIÓ

Motivar als alumnes per aprendre les característiques de les papallones és fàcil, perquè els més petits, (i no tan petits) es senten atrets pels petits animals, i sobre tot per aquells que volen i tenen una gamma tan ampla de colors; algunes idees per motivar als més petits en les primeres sessions:

- Realitzar una sortida a la recerca de papallones.
- Mostrar un vídeo referent a aquests animals.
- Presentar el joc de powerpoint de les papallones.
- Ensenyar el pòster de les papallones de les illes.
- Penjar un mòbil de papallones.
- Jugar una partida amb cartes de papallones o amb un dòmino de papallones.
- Crear la disfressa de papallona.
- Etc.

METODOLOGIA

Primeres activitats

Referent a la metodologia, aquesta pot ser tant diversa com la manera de treballar de cada mestre, el que és imprescindible és tenir en compte els principis metodològics, ben coneguts per tothom. Important que l'infant estigui motivat i realitzi activitats atractives i variades, partir dels

seus aprenentatges, sobre allò que saben de les papallones, tenir en ment l'enfocament constructivista, perquè avanci sobre els seus coneixements, la creació d'un clima estimulante, com pot ser el muntatge d'un racó de papallones, fent participar als pares en la recerca d'informació sobre aquests insectes, aportant material a l'escola, establir vincles coherents amb els continguts de les diferents àrees, partint de continguts i objectius simples per aconseguir els més complexos.

Realitzarem com a primeres activitats, per motivar als infants les següents: veure un vídeo de papallones, presentar el joc de powerpoint de les papallones, realitzar una papallona amb fang, dur a terme una sortida per veure quins animals trobem en l'entorn més proper, realitzar un mòbil de papallones per penjar a la classe,

(Una vegada que s'ha aconseguit motivar als infants, cosa que no resulta difícil, es pot dur a terme una gran quantitat d'activitats, tot depèn de la imaginació i creativitat del mestre i dels petits, ja que ells mateixos ens poden aportar allò que els agradaria fer a l'escola en relació a l'aprenentatge de les papallones i les seves característiques, ens sorprendríem si ho féssim més sovint a l'hora de dur a terme qualche projecte o centre d'interès).

ACTIVITATS:

Cada setmana vaig presentar dues papallones, vaig establir dues sessions setmanals per a desenvolupar una activitat concreta i una fitxa específica d'una papallona a cada sessió, per tant, cada setmana els infants coneixien dues papallones noves. És molt important recordar la característica més rellevant de les papallones presentades amb anterioritat, d'aquesta manera els petits van assimilant-la i relacionant-la amb les papallones. Abans de fer la fitxa es realitza una activitat per presentar la nova papallona i engrescar als infants, algunes d'elles es repeteixen pel seu interès. Activitats com:

Elaborar un joc de cartes de papallones.

Estampar papallones amb esponges.

Crear un dòmino de papallones.

Dibuixar papallones de forma lliure.

Pintar papallones amb els dits o pinzells.

Fer una papallona amb material de reciclatge.

Muntar un estel en forma de papallona.

Crear un mural de papallones.

Dissenyar trencaclosques de papallones.

Fer un mòbil de papallones inventades.

Elaborar un collage amb retalls de revistes d'una papallona.

Realitzar un antifaç de papallona.

Crear un pinc d'una papallona.

Activitats corporals imitant papallones.

Inventar una cançó sobre papallones.

Fer una diapositiva d'una papallona.

Dissenyar un calendari de papallones.

Crear un punt de llibre.

A més, les activitats es feren mitjançant les diferents tècniques plàstiques: retallar, acolorir, aferrar, punxar, estampar, posar bolletes, esquinçar paperets, etc. amb dibuixos de papallones.

Activitats d'avaluació:

AVALUACIÓ

L'avaluació és continua a partir de l'observació directa i sistematitzada mitjançant uns fulls de registre amb allò que es vol avaluar. S'avaluaran tant les activitats individuals realitzades pels infants, per saber si han assolit els continguts proposats, i així...els objectius establerts, com les activitats en gran grup, valorant el desenvolupament del projecte per si cal fer qualche canvi en la metodologia; per tant, s'avalua el procés d'aprenentatge i el procés d'ensenyament.

OBJECTIUS DIDÀCTICS:

Els objectius que es poden desenvolupar són tan diversos com les activitats que es vulguin dur a terme, depenent del que cada mestre desitgi realitzar a la classe amb els nins. El mateix passa amb els continguts, que estan relacionats amb els objectius que s'estableixin en un principi o que sorgeixin a mesura que es succeeixen les activitats, ja que segons les preguntes i respostes dels infants, el projecte pot encami-

nar-se en moltes direccions, per això, i com a exemple, es presenten uns quants objectius que es poden definir, per donar peu als mestres a especificar aquells que més els interressi: Conèixer les característiques més importants de les papallones, la conducta més destacada de cada exemplar, els seus colors, les seves formes, on viuen, on volen, què mengen, com són, quan surten, quins són els seus depredadors, quina és la seva importància en la natura, per què es diu que són insectes, saber per què hem de tenir cura d'elles i no agafar-les, el seu cicle de vida, com eren fa mil anys, què és la metamorfosi, etc. Hi ha una infinitat d'objectius didàctics que ens conduiran a estimar i respectar aquests meravellosos animalets. A més dels objectius específics estrets de cada activitat plàstica i de les diferents àrees, els relatius a continguts relacionats amb la lecto-escritura, els lògics matemàtics, els de la identitat personal, els dels temes transversals, etc. Els continguts s'establiran després de concretar els objectius especificats.

S'ha aportat un CD amb fotografies reals de papallones a la natura, les fotografies de les 36 papallones de les illes, el joc de Powerpoint... al departament de recursos per si qualche mestre o professor està interessat en dur a terme aquest projecte, o una unitat didàctica a partir de la lectura d'aquest article.

Animau-vos... segur que gaudiu amb l'estudi d'aquests insectes.